

Geschiedenis van het ontstaan van de Katholieke Academische Vereniging (KAV) Alcuinus aan de Rheinisch-Westfälische Technische Hochschule (RWTH) in Aken

door M.L.M. Vermin

Inleiding

Sedert de oprichting in 1871 van de RWTH in Aken hebben er Nederlanders gestudeerd. Een van de bekendste onder hen was de Maastrichtenaar Peter Debye, aan wie in 1936 de Nobelprijs voor chemie werd verleend. P. Debye werd de eerste beschermheer van de KAV Alcuinus.

Voor zover bekend, is tot medio 1957 de Akademische Vereniging (A.V.) Hollandia de enige vereniging van Nederlandse studenten aan de RWTH Aachen geweest. Deze in 1885 opgerichte vereniging was op Duitse leest geschoeid, wat onder meer tot gevolg had dat het ledental tot circa 50 leden werd beperkt. Wanneer een Duitse studentenvereniging te groot dreigde te worden, werd er een zustervereniging afgesplitst (*Unitas-Verbindung*).

Ofschoon er medio jaren vijftig ongeveer 250 Nederlandse studenten aan de RWTH studeerden, was Hollandia niet van plan een zustervereniging op te richten. Omdat het als buitenlander praktisch onmogelijk was lid te worden van een Duitse vereniging, stonden dus ongeveer 200 Nederlandse studenten aan de RWTH Aachen in de kou.

Dat het in 1957 tot de oprichting van een tweede vereniging kwam, lag in de lijn der verwachtingen. De monopoliestrategie van Hollandia, dat zo graag de stelregel huldigde van 'slechts één gezicht van de Nederlandse studenten aan de RWTH' (oftewel Hollandia), had dit zelf uitgelokt.

De initiatiefnemer voor de oprichting van een tweede studentenvereniging was Gied Niël, een derdejaarsstudent chemie afkomstig uit Maastricht. Einde 1956 benaderde hij M.L.M. (Lou) Vermin, die hij nog kende van de middelbare school in Maastricht. Vermin was in het

Sommersemester van 1956 aan de studie chemie begonnen. Na enige discussies werd tegen het einde van het zomersemester 1957 ten huize van de familie Math. Niël in de Bredestraat te Maastricht met de voorbereidingen voor de oprichting van een tweede studentenvereniging begonnen. Vanaf dat ogenblik werd Marcel Brouwers, een derde Maastrichtenaar en nog nuldejaarsstudent chemie, bij de plannen betrokken.

Uitgangspunten en strategie van de nieuwe vereniging

Uiteraard moest de nieuwe vereniging zich duidelijk onderscheiden van de A.V. Hollandia. Uitgangspunten en strategie moesten worden bedacht en vastgelegd. Er waren twee belangrijke invalshoeken. In 1957 stonden de studentenwereld en het studentenleven tamelijk ver weg van het maatschappelijk leven. Verder was de invloed van de *Alte Herren* (of *Philister*, reünisten) bij de Duitse studentenverenigingen zo groot dat zij het bij de *Activitas* voor het zeggen hadden. Dit gold in die dagen ook voor A.V. Hollandia. Beide aspecten zouden anders moeten worden aangepakt. Na een tweetal bijeenkomsten werd er voor de navolgende uitgangspunten gekozen:

1. De vereniging zou zich richten op de maatschappelijke en sociaal-culturele vorming van haar leden.
2. De vereniging zou op rooms-katholieke grondslag worden gebaseerd.
3. De vereniging zou op Nederlandse leest geschoeid worden; dat betekende Nederlandse studentenmores en geen numerus clausus voor het aantal leden.
4. Vestigingsplaats in Nederland zou, bij voorkeur, Vaals worden.
5. Nieuwelingen zouden in 'lichte mate' worden ontgroend en aan het einde van hun eerste semester al als lid worden geïnstalleerd.
6. Leden zouden bij officiële gelegenheden een pet, lint en *Zipfel* (corpslint) dragen, zoals gebruikelijke bij Duitse verenigingen.
7. Te zijner tijd zou, zoals gebruikelijk bij de Duitse studentenverenigingen, een *Altherrenschafft* of *Philisterium* worden opgericht. Echter los van de *Activitas* en met een Nederlands karakter.

Deze zaken zouden in statuten en/of huishoudelijk reglement worden vastgelegd. Uiteraard moest er een naam voor de vereniging worden bedacht. En er moest een moderator worden gevonden.

Voor het begin van het wintersemester 1957 waren de initiatiefnemers gereed met de voorbereidende werkzaamheden en kon de oprichtingsvergadering worden uitgeschreven. Een groot aantal Nederlandse studenten aan de RWTH werd uitgenodigd (zowel schriftelijk als mondeling) voor het bijwonen van de oprichtingsvergadering. Die vond plaats op 11 november 1957 in een zaaltje van hotel-restaurant Vaassen aan de Tentstraat in Vaals. In die dagen verhuurde dit hotel, dat niet meer bestaat, ook kamers aan studenten. De keuze voor dit etablissement lag voor de hand omdat Jacques Prevoo, de eerste voorzitter, er woonde.

De oprichtingsvergadering werd bijgewoond door slechts een tiental belangstellenden, die nota bene allemaal chemie studeerden. Dit had dus meer weg van een faculteitsvereniging Chemie dan van een breed gedragen studentenvereniging. Dit weerspiegelde zich uiteraard ook in de samenstelling van het bestuur in de eerstvolgende semesters. Hollandia sprak dan ook met grote minachting over een '*Chemikerklub*'.

Ondanks deze eenzijdige opkomst werd tijdens die vergadering besloten toch over te gaan tot de oprichting van een nieuwe Nederlandse studentenvereniging aan de RWTH in Aken. Er werd een bestuur gekozen: Jacques Prevoo (preses), Lou Vermin (abactis) en Ger Schmets (quaestor). Zij kregen de opdracht statuten en een huishoudelijk reglement te ontwerpen, een geschikte naam te vinden, een moderator te zoeken, een verenigingsblad te ontwikkelen, ervoor te zorgen dat de vereniging door de Senaat van de RWTH Aachen officieel zou worden erkend als een studentenvereniging van de RWTH Aachen, het verwerven van het lidmaatschap van de *Allgemeiner Studierendenausschuss* (AstA) en aansluiting bij de Katholische Studentengemeinschaft (KSG) te bewerkstelligen. Tevens werd de aanwezigen dringend verzocht meer leden te werven, vooral uit de niet-chemische studierichtingen. Dat was allemaal gemakkelijker gezegd dan gedaan, want de leden ondervonden op diverse fronten stevige weerstand van de A.V. Hollandia, die haar monopoliepositie bij de Nederlandse studenten ernstig in gevaar zag gebracht.

Wat wij dachten dat het moeilijkste was – het vinden van een moderator en een geschikte naam –, werd het snelst opgelost. Onze voorzitter, Jacques Prevoo, zelf afkomstig uit Margraten, kwam met het lumineuze idee de overste van het klooster van de redemptoristen, het grootseminarie van deze orde in het Limburgse Wittem, te benaderen. Wij schreven hem een keurige brief, en halleluja... de overste adviseerde ons om daarover eens met prof. dr. H. Dekkers (C.Ss.R.) te praten. In hun beste pak zijn Jacques en Lou naar Wittem getogen voor een gesprek met pater Dekkers, een jonge, enthousiaste priester met een charisma dat volgens hen uitstekend aansloot bij de nieuwe vereniging. Ondanks twijfel zijnerzijds over de haalbaarheid van de plannen aanvaardde Dekkers het moderatorschap van de nieuwe vereniging. Al tijdens dat eerste gesprek kwam hij met een naam voor de nieuwe vereniging op de proppen: Alcuinus. Voor ons was dat toen nog een onbekende naam, maar wie wat meer te weten kwam over deze in het Engelse York geboren, in Aken onder Karel de Grote werkende en in het Frans Tours gestorven monnik, zal zich kunnen voorstellen dat het bestuur van de vereniging in oprichting zeer enthousiast was over dit voorstel.

Wie was nu Alcuinus?

Alcuinus was een Angelsaksische benedictijner monnik die ca. 735 werd geboren in York, Northumberland. Hij kreeg een opleiding aan de plaatselijke kloosterschool, waaraan hij later zelf leiding zou geven. Hij was ook stichter en abt van de kloosterschool Sint-Martinus in het Franse Tours. In 781 bezocht hij Rome, waar hij een ontmoeting had met Karel de Grote, met wie hij bevriend raakte en wiens raadsman hij werd. In 782 benoemde Karel de Grote Alcuinus tot hoofd van de 'Academia palatina', Karels beroemde hofschool in Aken. Hij werd de organisator van het schoolwezen onder Karel de Grote. Tevens was Alcuinus de grote stuwkracht achter de Karolingische renaissance. Hij was een groot en veelzijdig geleerde, letterkundige en wijsgeer. Hij schreef talloze boeken en verhandelingen, zoals *De Grammatica*, *De Animae Ratione*, *De Fide Sanctae* en *Individuae*

Trinitatis. Ook schreef hij een bekend boek over rekenkunde *Propositiones ad acuendos iuvenes* (798). Hij overleed op 19 mei 804 in Tours.

Op weg naar officiële erkenning

De procedure voor officiële erkenning als studentenvereniging door de Senaat en de rector magnificus van de RWTH in Aken verliep probleemloos. In februari 1958 werd Alcuinus officieel erkend door de RWTH. De verwerving van het lidmaatschap van de ASTA had heel wat voeten in de aarde. Om daar als vereniging lid van te kunnen worden, moest je met algemene stemmen worden aangenomen. En daar kruiste Hollandia voor de eerste maal ons pad. Uiteraard waren zij van oudsher lid van de ASTA. Zij zelf hebben nooit tegengestemd. Maar bij de stemmingen voor toelating van Alcuinus waren er altijd wel een of twee tegenstemmers. Als vertegenwoordiger van Alcuinus heeft Marcel Brouwers bij de ASTA menig maal op de bres gestaan. Het eerste bestuur heeft deze hobbel niet kunnen nemen. Ten slotte is de preses van het bestuur van het zomersemester 1958 (Ben Quanjel) naar de rector magnificus gestapt en werd de zaak geregeld.

Aanmelding en erkenning door de KSG (Katholische Studentengemeinschaft) verliepen aanvankelijk probleemloos. *Pfarrer* Holzmann, studentenmoderator van de KSG, werd op een gegeven moment zelfs beschermheer van het lijfblad van Alcuinus. Door toedoen van Hollandia hebben zich echter in het zomersemester 1959 ook hier nog moeilijkheden voorgedaan.

Het eerste bestuur benoemde ook een statutencommissie, maar van het opstellen van statuten kwam in het eerste semester van het bestaan van Alcuinus niet veel terecht. Deze klus werd geklaard door het bestuur van het zomersemester 1958.

Uiteraard werd er ook aandacht besteed aan de opzet en vormgeving van een jaarlijks (dies-)feest. Het eerste officiële diesfeest vond pas plaats op 28 februari 1959 in de stadsschouwburg van Sittard. Als 'vingeroefening' vooraf werd er aan het einde van het wintersemester 1957/1958 in hotelrestaurant Vaassen een feestje in gewoon ornaat met dames gebouwd. Die avond was er nogal wat kritiek op de kwaliteit van de geserveerde cola-tics,

een populair drankje in die dagen. Kwade tongen beweerden dat tijdens het verloop van de avond bij enkele leden het vermoeden ontstond dat er iets niet in orde was met de jonge jenever die in de cola-tic werd gegoten. Als goede chemici werd de proef op de som genomen en werd een pure jonge klare uit een bepaalde fles besteld. Uit een dubbelblind proef zou zijn gebleken dat deze jenever was verdund met water.

Met dit feestje eindigde het eerste semester in het bestaan van Alcuinus. Aangezien er eerder besloten was dat er elk semester een nieuw bestuur zou aantreden (vanwege het beperkt aantal laboratoriumplaatsen en de gestelde eisen op het laboratorium aan chemiestudenten in een studiejaar) werd voor het zomersemester 1958 een nieuw bestuur gekozen dat bestond uit Ben Quanjel (preses), Joep Thoma (abactis) en wederom Ger Schmets (quaestor) Gezien het aantal bestuursleden van drie had Alcuinus toen kennelijk nog geen dertig leden (zie artikel 19 van de eerste statuten 1).

Spijkers met koppen slaan

Onder de bezielende leiding van Ben Quanjel, die in militaire dienst straaljagerpiloot was geweest, is er in het tweede semester van het bestaan van Alcuinus bijzonder veel tot stand gebracht. Zoals al eerder vermeld, werd Alcuinus dit semester lid van de ASTA. Met bekwame spoed werden de statuten aangepakt. Ben Quanjel had zich daarvoor voorzien van professionele adviseurs (mr. G. Nederveen en notaris P. Brouwers, beiden werkzaam in Heerlen) die belangeloos hun medewerking verleenden. Na veertien concepten kwamen de ontwerpstatuten aan het einde van dat semester gereed en werden in de ledenvergadering van 6 oktober 1958 goedgekeurd. Daarna werden deze voorgelegd aan het ministerie van Justitie voor koninklijke goedkeuring. Die werd verleend op 13 juli 1959.

Bij het bepalen van de datum van de lustrumfeesten wordt door de Activitas deze datum aangehouden als de oprichtingsdatum van Alcuinus. Tijdens dit semester ontwierp de vader van preses Ben Quanjel een vaandel en een bul. De heer J. Krumm uit Heerlen, vader van Gertie en Margriet, liet het ontwerp van Quanjel senior realiseren en schonk het vaandel aan

Alcuinus. De onthulling vond plaats op 17 juli 1958. Tijdens deze bijeenkomst werd dr. Dekkers als moderator geïnstalleerd.

Op die dag werd tevens voor de eerste maal een bul bij Alcuinus uitgereikt. De bul van de leden van het eerste uur dragen zodoende allemaal de datum van 17 juli 1958.

Erevoorzitter, financieel adviseur en lijfblad

Tijdens zijn voorzitterschap ging Ben Quanjel eveneens op zoek naar een erevoorzitter voor Alcuinus. Die werd ten slotte (wintersemester 1958) gevonden in de persoon van ir. Cornelis Raedts, directeur van de Oranje-Nassaumijnen te Heerlen.

Ben Quanjel wist ook de zeer kleurrijke secretaris van de hoofddirectie van De Staatsmijnen, drs. Eus Akkermans, aan te trekken als financieel adviseur van de vereniging. Behalve financieel deskundig was deze ook een flamboyante organist, zoals bleek tijdens de hoogmis bij het eerste diesfeest in februari 1959.

In het zomersemester 1958 is er een redactieraad gevormd voor het latere lijfblad van Alcuinus met de 'inspirerende en wervende' naam *Orgaan K.A.V. Alcuinus*, met als ondertitel *Corps Ned. Studenten Aken*. De eerste hoofdredacteur werd Carel Daelman. Als redacteur traden aan John Stouthart en Ger Schmets. Samenstelling en lay-out werden door Ben Quanjel zelf ter hand genomen. *Pfarrer Holzmann* werd beschermheer van het blad. Nog in hetzelfde semester werd een proefnummer uitgebracht. Het eerste officiële nummer verscheen in december 1958. Niet alleen de rector magnificus Herwart Opitz van de RWTH, maar ook Cornelis Raedts, moderator H. Dekkers en *Pfarrer Holzmann* (KSG) leverden kopij voor dit nummer.

Jezüitenstreek – bijna kerkelijk verboden

Tijdens het zomersemester 1958 werd Alcuinus nog geconfronteerd met een merkwaardige nabrander van het lidmaatschap van de KSG. In die tijd verslechterde plotseling de relatie van Alcuinus met *Pfarrer Holzmann*. Alcuinus wist niet waaraan dit lag maar besteedde daar ook niet veel aandacht aan. Totdat via een totaal onverwachte route Lou Vermin hiermee

werd geconfronteerd door pastoor Vliegen van Bleijerheide die huisvriend was van de familie Vermin. Omstreeks Pinksteren van dat jaar bracht pastoor Vliegen (achteraf gesproken niet helemaal toevallig!) een bezoek aan de familie Vermin. Pastoor Vliegen is waarschijnlijk lid geweest van het kathedrale kapittel van het bisdom Roermond. Tijdens zijn bezoek kwam een 'Hollandia-aap' uit zijn mouw. Hij liet zich uitgebreid informeren naar wat er gaande was tussen de Nederlandse studenten onderling aan de RWTH in Aken. Hij had bij het bisdom Roermond geruchten vernomen dat er in Aken een rooms-katholieke Nederlandse studentenvereniging actief was die gevestigd was in Vaals. De gemeente Vaals valt onder de kerkelijke jurisdictie van het bisdom Roermond. Deze vereniging zou geen kerkelijke goedkeuring hebben aangevraagd bij het bisdom Roermond en zich dus niet rooms-katholiek mogen noemen. Bovendien had deze vereniging als moderator een kloosterling (kloosterlingen vallen niet onder de jurisdictie van het bisdom Roermond en konden alleen na toestemming van Roermond een seculiere taak in het bisdom vervullen). Dat was dus foute boel, volgens het bisdom Roermond. Zeker in die tijd. Pastoor Vliegen adviseerde Alcuinus om maar eens snel contact op te nemen met de vicaris-generaal van het bisdom Roermond, Mgr. P. Odijk. Later is uitgekomen dat Hollandia met deze 'weeffout' van Alcuinus naar de KSG (oftewel Pfarrer Holzmann) is gestapt en bewust heeft getracht Alcuinus bij de geestelijke in diskrediet te brengen om zo de oprichting van Alcuinus te voorkomen. Pfarrer Holzmann was zeer ontdaan over dit 'bedrog' van Alcuinus en nam contact op met het bisdom Roermond, waar een en ander wel bevestigd zal zijn. Wat Pfarrer Holzmann in Roermond op instigatie van Hollandia nog meer over Alcuinus heeft verteld, is niet bekend. Bijna was Hollandia er dus in geslaagd ons kerkelijk te doen verbieden!

Op bezoek bij het bisdom

Enkele leden van Alcuinus, onder wie Ben Quanjel en Lou Vermin, zijn toen haast ontploft. Een afspraak met de vicaris-generaal was snel gemaakt. Vervolgens heeft Ben tezamen met Lou een ultimatum aan Pfarrer Holzmann

gesteld. Pfarrer Holzmann werd voor de keuze gesteld: verbreking van de relatie tussen Alcuinus en KSG of binnen 24 uur tezamen met de Ben Quanjel en Lou Vermin een bezoek afleggen bij de vicaris-generaal van het bisdom Roermond. (Alcuinus had al een afspraak voor dat bezoek op zak.) Na een lang gesprek gaf Pfarrer Holzmann er de voorkeur aan mee te gaan naar Roermond. Tijdens de autorit van Aken naar Roermond hebben Ben en Lou Pfarrer Holzmann er definitief van kunnen overtuigen dat Alcuinus absoluut niets onoorbaars in haar schild voerde. Pfarrer Holzmann was na deze gesprekken dermate overtuigd van onze oprechte bedoelingen dat hij bij het begin van de audiëntie bij de vicaris-generaal Mgr. Odijk knielend zijn excuses aanbood over de onjuiste informatie die hij aan het bisdom Roermond over Alcuinus zou hebben verstrekt. Deze daad maakte diepe indruk op de aanwezigen. Dat was op Sacramentsdag 1958. Het bisdom verleende later de benodigde goedkeuringen, waaronder ook deze voor het moderatorschap van prof. dr. H. Dekkers C.Ss.R.

Zo liep dus de taak van het bestuur van het zomersemester 1958 teneinde. Als nieuw, vijfkoppig bestuur traden aan Huub van de Venne (preses), Bob Kerckhoffs (abactis), Jef Limpens (quaestor), Jacques Prevoo (vicepreses) en Paul Kerckhoffs (viceabactis). Naar de maatstaven van onze eigen statuten waren we dus gegroeid naar een ledenaantal van meer dan dertig. Naar Duitse maatstaven was Alcuinus een volwassen studentenvereniging geworden.

Consolidatie onder aanvoering van Ben Quanjel

Ook al had hij zijn bestuursfunctie moeten neerleggen, één man was en bleef, weliswaar achter de schermen, zich zeer actief voor Alcuinus inzetten. Dat was Ben Quanjel.

Gedurende het wintersemester 1958/1959 werd de vereniging verder geconsolideerd. Zo was de introductie van de meerdaagse ontgroening in november 1959 op kasteel Revieren in Voerendaal (met diverse tonnen bier, bij elkaar gescharreld door onder anderen Marcel Brouwers) een groot succes. Dit was een hele happening en kon toen best wel model staan voor een meer moderne aanpak van ontgroening .

Een tweede hoogtepunt van het wintersemester 1958/1959 was de viering van de eerste dies op 28 februari 1959. Voor de heren in rokkostuum en voor de dames in avondkleding. Het feest vond plaats in Sittard. Begonnen werd met een feestelijke hoogmis om 12.00 uur in de kapel van de zusters ursulinen en opgedragen door onze moderator prof. dr. H. Dekkers en begeleid door feestelijk orgelspel van onze financieel adviseur 'Eus'. Tijdens de mis werd het vaandel ingewijd. Na de mis vond in de foyer van de nieuwe schouwburg een feestelijke vergadering plaats waarin onder andere de inauguratie plaatsvond van de moderator en werd drs. Eus Akkermans geïnstalleerd als erelid. Laatstgenoemde gaf na zijn installatie een daverende speech. Ben Quanjel sprak de diesrede uit. Gedineerd werd in de Rotisserie 'Si-tard' van de schouwburg, en 's avonds was er bal. Een zeer geslaagd festijn dat zeker voor herhaling vatbaar was. Wederom waren er twee belangrijke bouwstenen voor een gezonde ontwikkeling van Alcuinus toegevoegd.

Enerverende semesters

Het nieuwe bestuur dat aantrad voor het zomersemester 1959, bestond uit Lou Vermin (preses), Joep Tetteroo (abactis), Fer van Zandvoort (quaestor), John Claessens (vicepreses) en Math Schiffers (viceabactis). Het zomersemester 1959 blijkt achteraf een van de enerverendste semesters te zijn geworden van de oprichtingsperiode van Alcuinus en van groot belang voor de definitieve consolidatie van de vereniging. De voortekenen daarvan dienden zich al in het wintersemester 1958 aan. Toen meldde zich een zekere André M.E. Siemens, kandidaat in de chemie, aan als lid. André was geboren en opgegroeid in Nederland. Zijn vader bezat echter de Duitse nationaliteit. Na het behalen van zijn middelbareschooldiploma stuurde zijn vader hem naar de Universiteit van Berlijn, waar hij chemie ging studeren. Zijn 'Vorexamen' haalde hij kort voor het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog. Toen moest hij in Duitse militaire dienst. Na de oorlog keerde hij terug naar Nederland en vond werk op het laboratorium van De Staatsmijnen in Geleen. André meldde zich in 1957/1958 aan voor

inschrijving als student bij de RWTH in Aken. Zijn Vorexamen van Berlijn werd alsnog door de RWTH Aachen erkend. Van De Staatsmijnen kreeg hij medewerking om zijn studie chemie te voltooien. André was dus een oudere student, wat in die tijd wel meer het geval was in Duitsland (bijvoorbeeld Duitse soldaten die terugkeerden uit Russische krijgsgevangenschap).

André was getrouwd met Yvonne Niël. Zij was een achternicht van Gied Niël, de initiatiefnemer voor de oprichting van Alcuinus. Maar Yvonne was ook nog eens nicht (oomzegger) van prof. dr. Peter J.W. Debye, met wie zij regelmatig correspondeerde. André was zaakwaarnemer van professor Debye in Europa. Debye was een zeer gezien man in de technisch-wetenschappelijke wereld. Hij was Maastrichtenaar van geboorte – in de Limburgse hoofdstad werd later altijd over ‘Pie Debie’ gesproken – en had als spoorstudent gependeld tussen Maastricht en Aken tot hij in het begin van de twintigste eeuw aan de RWTH Aachen was afgestudeerd. In 1936 ontving hij de Nobelprijs voor chemie ‘voor zijn bijdragen aan de studie van de structuur van moleculen’. Prof. Debye woonde sedert 1939 in de Verenigde Staten.

Interessante kandidaat als beschermheer

Begin december 1958 kwam Gied Niël bij Lou Vermin eens polsen of Alcuinus niet op zoek zou moeten gaan naar een goede beschermheer. Hij liet toen tevens de naam vallen van prof. Debye en verwees daarbij naar de relatie die er bestond tussen prof. Debye en André. En dus indirect ook met hemzelf. Hij wist toen al waarschijnlijk wat Lou pas in januari 1959 te horen kreeg, namelijk dat aan prof. Debye (eindelijk!) een eredoctoraat zou worden verleend van de RWTH te Aken en dat dit in mei/juni van dat jaar tijdens een feestelijke bijeenkomst zijn beslag zou krijgen. Op deze wetenschap rustte een embargo tot 1 mei 1959.

Uiteraard sloeg het idee van een beschermheerschap van prof. Debye van Alcuinus bij de direct betrokkenen geweldig aan. Met André werd afgesproken dat hij ‘oom Peter’ schriftelijk zou polsen of hij geïnteresseerd en bereid zou zijn een beschermheerschap van Alcuinus te aanvaarden. Daarop kwam na enige tijd een bevestigend antwoord, met als enige voorwaarde dat

hij wel officieel gevraagd wilde worden. Het was inmiddels al einde maart. Wij zaten toen met het probleem dat het bestuur van Alcuinus zou moeten worden ingelicht, wat een risico inhield voor de geheimhouding. Hoe dat toen precies is gegaan, is niet meer exact te achterhalen, maar het volgende scenario lijkt aannemelijk. Aan het bestuur werd verteld dat prof. Debye bereid was het beschermheerschap van Alcuinus op zich te nemen als hij daartoe door het bestuur zou worden verzocht. Vervolgens werd het aan het bestuur onder zware geheimhoudingsplicht iets wijsgemaakt over een incognito bezoek van prof. Debye aan Nederland voor familiebezoek (dat had hij wel eerder gedaan, want anders werd door anderen te veel beslag op hem gelegd). Ook zal gewaarschuwd zijn dat Hollandia daar niets van mocht te weten komen.

Begin april 1959 ging een officiële uitnodiging van het bestuur uit naar prof. Debye waarin hem het beschermheerschap werd aangeboden en hem verzocht werd dit te willen aanvaarden. Per brief, die gedateerd was 15 mei 1959, ontving het bestuur de schriftelijke bevestiging dat hij de benoeming graag zou aanvaarden. Hier werd de hoogmoed van Hollandia uit het verre verleden genadeloos afgestraft. Prof. Debye was niet vergeten dat hij in de tijd dat hij student aan de RWTH (omstreeks 1900) was geweest, geweigerd werd als lid van Hollandia vanwege zijn (te geringe) afkomst. Hij was maar 'spoorstudent'. Dit feit en de uiteindelijke erkenning van zijn wetenschappelijke verdiensten door zijn eigen Alma Mater de RWTH in Aken, zijn geboortestad Maastricht en de provincie Limburg zijn naar alle waarschijnlijkheid de diepere beweegredenen geweest voor prof. Debye ook het beschermheerschap over Alcuinus te aanvaarden.

Via André wisten wij mondeling al vrij snel dat de brief van het bestuur bij prof. Debye in goede aarde was gevallen en dat hij het beschermheerschap definitief zou aanvaarden. Deze wetenschap was voor ons van belang voor onze eigen strategie. Inmiddels was ook Ben Quanjel in het complot betrokken, en dit was echt een kolfje naar zijn hand. Achteraf kun je er met een glimlach op terugkijken, maar destijds was het een bloedserieus gevecht waarbij de direct betrokkenen van Alcuinus-zijde vaker

dan eens verzuchtten: 'Het lijkt wel alsof Alcuinus belangrijker is dan onze studie.'

Zoals reeds eerder gezegd, was André zaakwaarnemer van prof. Debye in Europa. André was zodoende precies op de hoogte van wat er tijdens het bezoek van Debye aan Aken voor hem zou worden georganiseerd. André wist dus dat de RWTH, uiteraard onder zware geheimhouding, Hollandia had geïnformeerd over het eredoctoraat van prof. Debye en de vereniging gevraagd had mee te werken aan een feestprogramma. Ofschoon Alcuinus al erkend was door de Senaat en de rector magnificus, werd Alcuinus niet benaderd. Alleen Hollandia werd gevraagd mee te werken aan een feestprogramma ter ere van prof. Debye. De Alte Herren van Hollandia, van wie enkelen inmiddels geziene burgers waren in Limburg en Maastricht, zagen hierin een voortreffelijke kans Maastrichtenaar Debye eindelijk de hommage te geven waar hij al tientallen jaren recht op had.

Naast de festiviteiten van de RWTH en de gemeente Aken ontwikkelde Hollandia, tezamen met de gemeente Maastricht, de Fabrikantenkring Maastricht, de kamer van Koophandel van Zuid Limburg en de provincie Limburg een daverend programma. Wat Hollandia niet wist, was dat het bestuur van Alcuinus exact op de hoogte was van deze activiteiten en de daarbij betrokken organisatoren. En natuurlijk wist Hollandia niet dat prof. Debye beschermheer van Alcuinus zou worden.

Uiteraard wilde Alcuinus deze wetenschap en het aanvaarden van het beschermheerschap door prof. Debye ook publicitair zo veel mogelijk uitbuiten om zo haar positie als studentenvereniging definitief te bevestigen. De strategie was even simpel als doeltreffend. Op de dag dat de RWTH naar buiten zou komen met het persbericht over het eredoctoraat, zou Alcuinus met een eigen persbericht komen over de aanvaarding van het beschermheerschap van Alcuinus door prof. Debye. Vervolgens zouden alle betrokken organisatoren van de feestelijkheden worden bezocht en worden gewezen op het beschermheerschap van prof. Debye van Alcuinus met de boodschap dat zij het als organisatoren niet konden maken wel Hollandia maar niet Alcuinus uit te nodigen bij hun feestonderdeel. Ben Quanjel zou tijdens het verblijf van prof. Debye als diens privéchauffeur fungeren.

Daardoor kon Ben vanuit een onverdachte hoek goed zicht houden op eventuele gebeurtenissen rondom prof. Debye die Alcuinus zouden kunnen schaden.

Het hoge bezoek

Het persbericht van de RWTH op 1 mei 1959 over het eredoctoraat kwam voor velen als een aangename verrassing. Eindelijk dan. Het persbericht over het beschermheerschap sloeg bij velen in als een bom. Vervolgens werden de organisatoren van de diverse festiviteiten bezocht, te beginnen met rector magnificus prof. Herwart Opitz. Vervolgens Peter Meyer Viol-Warburg als voorzitter van de Fabrikantenkring Maastricht, de organisatoren van de ontvangst op het gouvernement, op het gemeentehuis van Aken en Maastricht. Behalve de voorzitter van de Maastrichter fabrikantenkring hadden de anderen volledig begrip voor de gerezen situatie en nodigden die het bestuur van Alcuinus officieel uit voor het programmaonderdeel waar zij verantwoordelijk voor waren. Peter Meyer Viol-Warburg, directievoorzitter van de KNP (Koninklijke Nederlandse Papierfabriek) te Maastricht, deed dat daarentegen niet. Hij voegde Ben en Lou bits toe dat daar geen sprake van kon zijn omdat wij 'onder de verkeerde deken lagen'. Deze reactie hadden wij kunnen verwachten. Immers een zwager van hem, Dipl. ing. F. Lhoest (hij behoorde tot de familie Lhoest die grootaandeelhouders waren van de KNP) was een Alter Herr van Hollandia.

Uiteindelijk was het bestuur best tevreden met het resultaat van deze acties. Alcuinus had immers nog haar eigen feestje met prof. Debye op een later tijdstip. Debye arriveerde in de namiddag van 28 juni 1959 op de helihaven van Maastricht en werd daar afgehaald door Ben Quanjel. Hij logeerde bij zijn zus, mevrouw Niël-Debye, in de Rechtstraat in Maastricht-Wyck. Behalve zijn familie wachtte hem daar tevens het bestuur van Alcuinus op met een grote taart.

De erepromotie van prof. P.J.W. Debye aan de RWTH vond plaats op 29 juni 1959 in de aula van de RWTH op de Templergraben. Het programma voor die dag luidde als volgt:

- *10.00 uur:* ontvangst op het gouvernement van Limburg (Papenstraat, Maastricht) door de gouverneur van Limburg François Houben.
Uitreiking van de erepenning van de provincie Limburg.
- *11.30 uur:* ontvangst door de Senaat en het college van professoren van de RWTH Aachen. Alcuinus uitgenodigd, Hollandia niet.
- *12.10 uur:* binnenleiden van prof. Debye in de aula door de rector magnificus, de Senaat. In zijn dankwoord aan het einde van de zitting onthulde prof. Debye dat hij al in 1909 assistent was geweest van de wiskundige en theoretisch natuurkundige professor Arnold Sommerfeld, die ook een tijd in Aken als hoogleraar werkzaam was geweest. Debye had wetenschappelijk werk van Sommerfeld in het Nederlands vertaald. De Russische geleerden Igor Jevgenjevitsj Tamm en Pavel Aleksejevitsj Tsjerenkov hadden daarop voortgeborduurd en in 1958 voor hun werk de Nobelprijs ontvangen.
- *15.00 uur:* ontvangst op het stadhuis van Aken door *Oberbürgermeister* Hermann Heusch en de gemeenteraad. Het bestuur van Alcuinus was als een van de eregasten prominent aanwezig.
Hollandia ver op de achtergrond.
- *18.00 uur:* diner op kasteel Neubourg te Gulpen, aangeboden door de Fabrikantenkring Maastricht. Hierop was het bestuur van Hollandia wel, het bestuur van Alcuinus niet uitgenodigd. Het verhaal (uit de eerste hand van Ben Quanjel) gaat dat toen prof. Debye dit merkte, hij het diner heeft willen verlaten. Hij is gebleven omdat wel de nog niet geïnaugureerde erevoorzitter ir. Cornelis Raedts aanwezig was. Maar die zat niet aan als erevoorzitter van Alcuinus maar als directeur van de Oranje-Nassaumijnen.
- *22.00 uur:* ontvangst door het gemeentebestuur van Maastricht onder leiding van burgemeester Mr. Willem baron Michiels van Kessenich.
Uitreiking van de gouden eremedaille van de stad Maastricht.
Inmiddels had zich een menigte van ruim duizend Akense studenten met brandende fakkels verzameld op de Markt voor het stadhuis. Deze fakkeloptocht was georganiseerd door de ASTA. Zowel het bestuur van Alcuinus als dat van Hollandia was op het stadhuis aanwezig.

Hollandia iets nadrukkelijker. Alcuinus had in elk geval wel een officiële uitnodiging van het stadsbestuur ontvangen.

- 23.00 uur: fakkeloptocht door het centrum van Maastricht. Eindpunt: de Staaarzaal, waar tijdens een 'Bunte Stunde' de onverzadigbare dorstige studenten – en andere kelen – zich onuitputtelijk gratis konden laven. De voorraad bier was ontoereikend en men heeft midden in de nacht de brouwerijwaggen nog moeten laten aanrukken.

Tijdens dit drankgelag hebben enkele Zuid-Limburgse industriëlen, onder wie directeur Thijssen van de Laura en directeur ir. A. Hellemans van De Staatsmijnen getracht Alcuinus en Hollandia met elkaar te verzoenen en aangeboden een 'bemiddelingslunch' in aanwezigheid van beide voorzitters te organiseren. Alcuinus was daartoe bereid. Hollandia heeft het echter laten afweten. Naar alle waarschijnlijkheid was hun moreel na het echec bij het bisdom Roermond en de gang van zaken rondom de prominente aanwezigheid van Alcuinus tijdens de festiviteiten ter ere van prof. Debye dermate aangetast dat zij eerst hun wonden zijn gaan likken.

Na deze gebeurtenissen brak er bij de beide strijdende partijen een periode van berusting en aanvaarding van de status quo aan.

Installatie van beschermheer

De grote dag voor Alcuinus kwam op 1 juli 1959, toen prof. dr. P.J.W. Debye werd geïnstalleerd tot beschermheer van Alcuinus. Er moest een hoop worden geregeld. Uiteraard nam Ben Quanjel weer het meeste voor zijn rekening. De eerste vraag was wie voor de kosten zou opdraaien. De nog niet geïnaugureerde en geïnstalleerde erevoorzitter stelde zelf zijn huis ter beschikking. Ook heeft hij ervoor gezorgd dat Alcuinus geen kosten hoefde te betalen.

Ook moest er een cadeau en een mooie oorkonde komen. Daarvoor was men bij de familie Quanjel aan het goede adres. Vader Eugène Quanjel (en Els Kerckhoffs?) maakte een schitterend versierde oorkonde met gekalligrafeerde tekst over de benoeming van prof. Debye tot beschermheer. Door het bestuur werd besloten een dienblad met zes grote borrelglasjes aan te bieden. Deze borrelglazen waren aan één kant voorzien van een met

verf ingebrande (emailen) wiskundige formule. Direct daaronder stonden de namen Clausius-Masotti-Debye. Deze formule speelde een centrale rol in de verlening van de Nobelprijs chemie in 1936. Daaronder stond vervolgens 'K.A.V. Alcuinus'. Aan de andere zijde van deze glaasjes stonden op gelijke afstanden van beneden naar boven streepjes die aangaven hoe ver het glas mocht worden gevuld voor respectievelijk een lid, een Alter Herr of een erelid. Daarop volgde de maat voor een varken. En dan pas kwam de maat voor een beschermheer. Alleen de beschermheer kreeg als allerhoogste lid van de vereniging een vol glas. Lou Vermin zou ervoor zorgen dat deze glaasjes gemaakt zouden worden bij glasfabriek Mohren in Aken. Er werden heel wat meer dan zes glaasjes besteld. Het surplus zou verkocht worden aan de leden van Alcuinus. De opbrengst daarvan zou de kosten, ten minste het grootste deel daarvan, moeten dekken.

Maar niet alles liep zoals verwacht. Uiteraard was onze opdracht voor de glasfabriek een order van niks maar wel eentje met spoed. De glasfabriek heeft toen, tegen de afspraak met het bestuur van Alcuinus, de opdracht in één keer uitgevoerd zonder eerst een proefexemplaar te maken en te laten controleren door de opdrachtgever. Bij aflevering bleek dat de maker een fout in de formule op de glaasjes had gemaakt. Leiden dus in last. Wij hebben de foutieve glaasjes tegen gereduceerde prijs afgenomen en toch verkocht aan de leden. De glasfabriek heeft met de allerhoogste spoed een aantal nieuwe glaasjes gemaakt met de juiste formule. Schrijver van deze kroniek weet heden ten dage nog altijd niet of op de vier glaasjes die hij nog in zijn bezit heeft, de juiste dan wel de foutieve formule staat. Prof. Debye heeft in elke geval glaasjes met de correcte formule ontvangen.

Inauguraties

Op de dag van de inauguratie van prof. Debye vonden er voor zijn aankomst ten huize van de nog te installeren erevoorzitter ir. Cornelis Raedts om 14.00 uur nog enkele 'achterstallige' inauguraties plaats. Allereerst werd mr. G. Nederveen, juridisch adviseur van Alcuinus, geïnaugureerd als lid en tegelijkertijd benoemd tot erelid van de KAV Alcuinus. De nieuwkomers

Doyen, Hamers, Konsten, v.d. Meulen, Frans Parren, Henk Stevelmans en Jef Vliegen werden geïnaugureerd als lid.

Daarna arriveerde prof. Debye, uiteraard met zijn privéchauffeur Ben. Na de officiële opening door de voorzitter (en een gebed door de moderator) brak het grote ogenblik aan van de installatie van prof. Debye tot beschermheer. De voorzitter hield een rede waarin hij het hoe en waarom van deze benoeming belichtte. Vervolgens tooide hij prof. Debye met het ereteken, een (grotere dan de toenmalige bestuursmedailles!) geëmailleerde medaille met het woord BESCHERMHEER erop. Ook werd hem de schitterende oorkonde overhandigd. Hierna werd hem het dienblaadje met zes (goed!) glaasje aangeboden, wat prof. Debye erg kon waarderen. Na deze ceremoniële gebeurtenissen hield de kersverse beschermheer een toespraak, waarin hij als voornaamste reden over zijn motivatie om het beschermheerschap te aanvaarden onder andere zei: 'Ik houd gaarne contact met de jeugd... en ik hoop dat het aanvaarden van het beschermheerschap van de KAV Alcuinus voor de leden van Alcuinus een stimulans zal betekenen in hun verdere ontwikkeling.' Na felicitatie van de eerste beschermheer door de aanwezigen werd in een ceremonie overgegaan tot de inauguratie van prof. Debye en ir. Raedts tot lid van de vereniging. Dit veroorzaakte nog enige hilariteit bij de betrokkenen, want om het lint van de vereniging te kunnen omhangen, moesten de heren uit de jas. Na deze handelingen werd Cornelis Raedts benoemd en geïnstalleerd als erevoorzitter van Alcuinus. In een korte toespraak ter gelegenheid van deze benoeming gaf hij aan dat hij deze benoeming als erevoorzitter had aanvaard onder andere 'om de jeugd te steunen bij het verwerven van de noodzakelijke "suprematie" om het Westen in de komende veertig jaar nog enige betekenis te doen hebben'.

Hierna volgde een druk bezochte receptie met een hapje en een drankje. Pianist Math Niël, vader van Gied, verzorgde de muzikale omljsting. Tegen het einde van deze feestelijke bijeenkomst had de erevoorzitter voor de aanwezigen nog een verrassing: het harmonieorkest van de Oranje-Nassaumijnen bracht een serenade aan onze beroemde beschermheer.

Voldaan toog iedereen later op de middag huiswaarts. Prof. Debye vertrok enkele dagen later vanaf de helihaven Maastricht. Hij werd uitgeleide gedaan door de voorzitter, Ben Quanjel en enkele andere leden.

Faits divers

Na dit hoogtepunt in het zomersemester 1959 zijn nog twee gebeurtenissen wellicht vermeldenswaardig. Zoals reeds eerder gemeld, werden de statuten per 13 juli 1959 goedgekeurd. De statutencommissie hief zichzelf op.

Aan het einde van dit semester organiseerde dispuut Chetava (afkorting van *'Les Chevaliers de la Table Vacillante'* (Ridders van de Wankelende Tafel) op 19 juli een geslaagde ontvangst op kasteel Caestert voor de andere disputen van Alcuinus. Dispuut Chetava was begin 1959 op zijn buitenverblijf kasteel Caestert – boven Petit Lanaye, even ten zuiden van Maastricht – opgericht. Leden waren onder anderen Jean Duijssens (Chevalier buveur à fond, commandant du garde chevaleresque), Joep Thoma (Comte de boeufs, combattant pour ses idéals), Gied Niël (Chevalier d'escalier, cavalier avec le heaume blanc), Jacques Prevoo (Chevalier sans peur, selecteur de cheveux etc.), Ger Schmets (Chevalier errant, courtisan sans soucis) en Lou Vermin (Comte Lumière, prince-évêque de Maestricht). Allen leden van het eerste uur.

De vereniging kon terugzien op een geweldig semester en ging met vakantie, maar pas nadat een nieuw bestuur was gekozen, bestaande uit John Claessens (preses), Marcel Brouwers (abactis I), Dries Laurs (quaestor), Frans Parren (vicepreses) en Gertie Krumm (abactis II).

Vanwege de uitstekende sportfaciliteiten waarover de RWTH beschikte, was sport van meet af aan een belangrijk bindend element in de vereniging. Te beginnen met voetbal, maar later ook volleybal, judo en een aantal andere sporten. Het eerste voetbaltoernooi voor buitenlandse studenten aan de RWTH werd door Gied Niël opgezet en door hem en Ger Schmets georganiseerd. Gied wist een Alter Herr van Hollandia, dr. Mathieu Turk, over te halen om de eerste wisselbeker te schenken! In de jaren 1960–1965 was John Pennings hier de grote gangmaker. Wie daarover meer wil lezen, kan terugvallen op het lustrumboek 1959–1994 van de K.A.V. Alcuinus, dat door

de Activitas ter gelegenheid van het zevende lustrum werd samengesteld. Naast een aantal feiten en gebeurtenissen die betrekking hebben op de geschiedenis van Alcuinus en een goede indruk geven van de sfeer die er in de jaren 1959–1994 binnen Alcuinus leefde, geeft dit lustrumboek tevens een goede beschrijving van het sportleven bij Alcuinus.

Op 18 februari 1960 werden Ben Quanjel en Lou Vermin benoemd tot leden van het AdviesCollege van Alcuinus (ACA). Dit ACA was in de praktijk een wassen neus maar riep na verloop van tijd zoveel weerstand op bij de jongerejaars dat zij in de vergadering van 1 februari 1962 hun ontslag namen. Dit betekende tevens het einde van het ACA. Er was in die tijd sprake van een 'vijfde colonne' binnen Alcuinus. In Nederland ontstonden toen de studentenvakbewegingen culminerend in de Maagdenhuisbezetting in Amsterdam in 1969.

In april 1960 verscheen het maandblad in een nieuwe gedaante. Er werd samengegaan met het blad *Natuur & Techniek*. Later werd het blad in een heuse Stichting ondergebracht. Omwille van dan wel vanwege de benoeming van Dipl. Ing. W. van Lieshout tot directeur van de H.T.S. Eindhoven verscheen op 27 augustus 1960 een bericht in de Nederlandse pers dat aan Akense Diplomingenieurs onderwijsbevoegdheid voor het nijverheidsonderwijs werd verleend indien het diploma verworven was vóór 1940 of na 1 januari 1950. Een eerste stap in Nederland op weg naar erkenning van Akense Diplomingenieurs als volwaardige academische ingenieurs.

In april 1961 was de relatie met Hollandia kennelijk weer goed genoeg dat er kon worden afgesproken dat Alcuinus en Hollandia beurtelings een afgevaardigde leverden voor de Limburgse Studentenbond. Tot 1 januari 1962 vaardigde Alcuinus Fer van Zandvoort af. Eind 1961 werd het sluitstuk van de organisatie tot stand gebracht, de oprichting van de Oudherenbond van Alcuinus. Dipl. Ing. H.V.J. Vliegen werd de eerste voorzitter.

Op 2 mei 1963, tijdens de terugreis van een studentenfeest in Delft, kwam Ben Quanjel bij een tragisch auto-ongeval, waarbij hij zelf de auto

bestuurde, om het leven. Daarmee verloor Alcuinus haar grote animator. Het eerste lustrumfeest, waarvan hij uiteraard weer de grote organisator was en dat in mei van dat jaar zou worden gevierd, werd afgelast.

Wens

Tot slot: moge dit verhaal bij de Alte Herren aangename herinneringen oproepen aan een ver verleden. Moge het tevens zowel voor Alte Herren alsook voor de Activitas een stimulans betekenen zich energiek en met veel plezier te blijven inzetten voor de instandhouding van onze kleurrijke K.A.V. Alcuinus.

Verantwoording

Orgaan KAV Alcuinus, Corps Ned. Studenten Aken: jaargangen 1958–1962.

Welwillend ter inzage gegeven door mevrouw T. Loop, Mechelen (L).

Schriftelijke informatie van Dipl.-Ing. Bert Melman, Nijmegen.

Inzage van het nog resterende Alcuinus-archief bij Dipl.-Ing. Hans Wings,

Vaals.

Lustrumboek 1959–1994 van KAV Alcuinus.

Gesprekken met enkele Alte Herren.

Persoonlijke ervaringen en memoires.

Driebergen–Rijsenburg

januari 1998

Met dank aan Lou Vermin z.g.,

aangepast en geactualiseerd door Egid Niël,

Maastricht

juli–augustus 2014

Bijlage 1

Beknopte biografie van Prof. Dr. Dipl. Ing. Dr. Phil. Dr. Sc.oat. h.c. Dr.Ing. h.c. P.J.W. Debye.

1884 geboren op 24 maart te Maastricht.

1906 Diplom-Physik aan de RWTH Aachen en assistent bij prof. Arnold Sommerfeld in Aken.

1908 Promotie over stralingsdruk bij prof. Sommerfeld, die inmiddels was benoemd aan de Universiteit van München.

1911 Professor theoretische natuurkunde in Zürich als opvolger van Albert Einstein.

1912–1920 Professor theoretische natuurkunde in Utrecht en Göttingen.

1920–1935 Professor experimentele natuurkunde in Zürich en directeur van het natuurkundig laboratorium aan de Eidgenössische Technische Hochschule eveneens in Zürich.

1935 Directeur van het Kaiser-Wilhelm-Institut für Physik in Berlijn-Dalhem. Werkzaamheden op het gebied van kernfysica.

1936 Nobelprijs chemie

1939 Geëmigreerd naar de Verenigde Staten, professor aan Cornell University in Ithaca (New York).

1946 Amerikaans staatsburger.

1959 Beschermheer van de K.A.V. Alcuinus, Corps Nederlandse studenten aan de RWTH Aachen.

1966 Overleden in zijn woonplaats Ithaca op 2 november.

Debye's wetenschappelijke werk richtte zich op de kristalstructuur en analyse daarvan van vaste stoffen. In zijn eerste Zürichse periode ontwikkelde hij de theorie van de specifieke warmte van vaste stoffen en de theorie van de dipool-momenten. In zijn tweede Zürichse periode ontwikkelde hij de theorie van de aantrekkingskracht van ionen en de

beschouwing om door middel van adiabatische demagnetisatie van paramagnetische stoffen uiterst lage temperaturen (0,001 graden K en lager) te bereiken.

Hij was veelzijdig zowel op natuurkundig gebied als op het terrein van de fysische chemie. Belangrijke onderwerpen die zijn aandacht hadden waren:

- buigingsdiagram van röntgenstralen aan kristalpoeders;
- onderzoek van de molecuulstructuur;
- Debeye-Hückel-theorie van de sterke elektrolyten (dit laatste was zijn bekendste werk);
- ontwikkeling van een methode om het moleculairgewicht en de vorm van het molecuul van hoog polymere stoffen uit lichtverstrooiing te bepalen (daaraan werkte hij aan het einde van zijn leven het meest).

Behalve de Nobelprijs voor chemie ontving hij diverse andere onderscheidingen, zoals de Rumford-Faraday-Lorentz-Franklin-medaille en de Gibbs-medaille.

Raymond M. Fuoss omschreef prof. Debeye in een biografie als 'the Leonardo of today's science'.

Bijlage 2

Beschrijving van het (oorspronkelijke) wapen van K.A.V. Alcuinus

Symbool en verklaring

Leeuw klimmend over opgaande golvende lijnen

- schild met leeuw
- schild met duif
- schild met hond
- bundel pijlen in de rechterklauw van de klimmende leeuw

De K.A.V. Alcuinus zal als Nederlandse vereniging alleen stroomopwaarts (hogerop) kunnen komen door:

- moed, beleid en trouw van haar leden
- bundeling van krachten en gezamenlijke initiatieven.

Aan de bovenkant van het wapen staat in een boog K.A.V. Alcuinus. Aan de onderkant, eveneens in een boog staat: VER NED. STUDENTEN AKEN. Dit wapen staat afgebeeld op het vaandel van de vereniging, dat indertijd is ontworpen door Eugène Quanjel, de vader van Ben en Eddy Quanjel. Het vaandel werd geschonken door de firma J. Krumm. Afbeelding van dit wapen is ook nog te zien op de bul van het eerste uur (17 mei 1958) en op de omslag van het Lustrumboek 1959–1994 van de KAV Alcuinus.

Opmerking

In 1982–1983 is het wapen (althans het vignet op briefpapier) gewijzigd. De reden of aanleiding voor die verandering is onduidelijk. De klimmende leeuw heeft de pijlen in de linkerklauw en een zwaard in de rechterklauw gekregen, terwijl het schild met de leeuw (moed!) is vervangen door een schild met K.A.V.-acroniem. Verder is in de boog aan de bovenkant links de Rijksadelaar is opgenomen als aanduiding van de verbondenheid met de stad Aken. In de boog aan de onderkant heeft een 'verdichting' en verkleining van de letters plaatsgevonden, zodat nu voluit geschreven kon worden: VERENIGING NEDERLANDSE STUDENTEN EN AFGESTUDEERDEN T.H. AKEN.

Beschrijving van de pet, lint en *Zipfel* van de K.A.V. Alcuinus.

Pet

De pet was plat, goudomrande met zwarte klep van wollen stof.

Kleur: bordeauxrood.

De opstaande rand was afgebiesd in de kleuren van het verenigingslint: wit, blauw en goud.

Leverancier: Fa. Max Lindner te München, Studenten-Utensilien-Fabrik.

Lint

Het lint was 2,7 cm breed en ongeveer 1 m lang. Het bestond uit drie kleuren: wit, blauw en goud. De middelste kleur is blauw. Het lint wordt over de rechterschouder gedragen met de witte kleur aan de bovenzijde en de gouden band aan de benedenkant. Sommige Alte Herren mogen op latere leeftijd vanwege de buikomvang linten van de dubbele lengte dragen.

Zipfel

Een laarsvormig lintje dat aan de rechterzijde van de broekband wordt bevestigd.